

KÉPMELLÉKLET

Képeink a Kisfaludy szerkesztette kötetekből valók, s a teljes anyagnak több mint a felét közöljük. A képek Bécsben készültek, bécsi metsző és rajzoló által (Schärmer, Schnorr, Clarot stb.), de mindenkor a szerkesztő intenciói szerint. A rajzok közül különösen felhívjuk a figyelmet Kisfaludy Károly képeire, amelyek sokak szerint az Aurora legjobb darabjai közé sorozhatók. Mellettük azonban nem szabad lebecsülnünk a bécsi mesterek erősen magyaros szellemű képeit sem. A barokk ruházatú honfoglaló magyarok, és a romantika minden kellékével díszelő hősök és hősnőket megörökítő rajzok is igen szemléletesen ábrázolják az egész Aurorában uralkodó, bár jól különválasztható kevert stílust. A Barabás Miklós előtti időszak legszebb darabjai ezek. A képek alatti aláírásokat

(az Aurorában nem így volt) részint az egyes Aurora-kötetek „Rezek magyarázatja” című, rendszerint a kötet elején lévő közleményből szedtük ki, részben az illusztrált vers vagy elbeszélés megfelelő részeiből állítottuk össze.

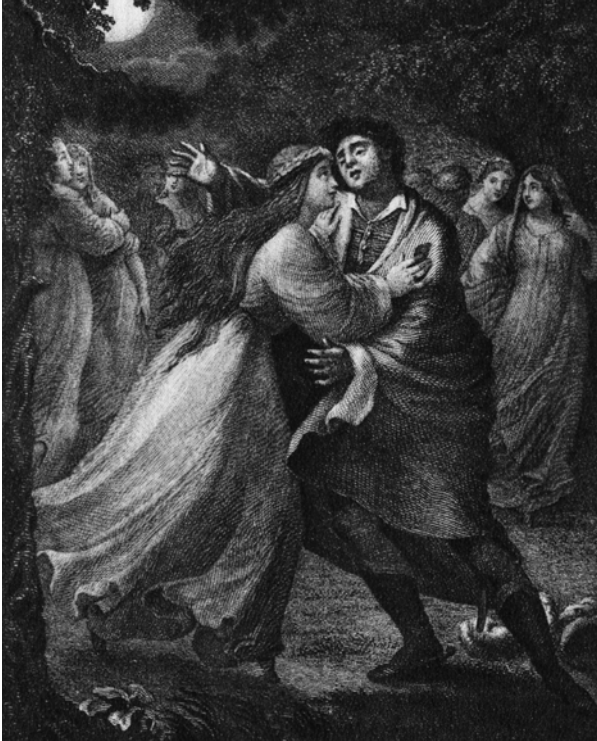
*Kenyeres Imre magyarázata az általa összeállított
Aurora-almanachból
(Aurora. Hazai Almanach. 1822–1831, Bp., 1938.)*

Dobozy

A szép hölgy öntve, férjét szorosan átkarolva, tekint fel a bajnok szemébe, nem félelem, de szent buzdúlat, szelíd elszánás nyugszik édes képén.

(Kisfaludy Sándor regéjéhez. Aurora 1822.)

Villi Táncz

Emelka, e szerencsétlen átka, most Villi fehér lepelbe,
mirtusz párta fején, elnyulogó, szerte oszlott hajjal,
gyöngé árnyék ként, a mély titku erdőbe érkezett
Hívéhez lebbdes, s szellem karjával érinti kebelét.

(Majláth János elbeszéléséhez. Aurora 1822.)

Árpád

Ön ereje érzetében áll Árpád, a magyar Fő Vezér
Pannonia hegyén; elmerülten néz alá a szép földre,
mely egy bájos kert gyanánt nyílik a szemnek.

(Kisfaludy Károly magyarázata. Aurora 1822.)

Augsburgi Ütközet

Hunnia rettenetes karu Hősei tűnnek előmbe,
Kik legelőbb védék Országunk sarkait Árpád
Holta után az egész Alemannia fegyveri ellen.

(Czuczor Gergely eposzából. Aurora 1824)

Füred

Fürednek Savanyú-vize Orvos erejére nézve, akármelyik más vízzel vetélkedhetik: Vidékének tsuda Szépsége pedig mindnyáját fellülmúlja. Ugy hogy azt nemcsak Hazánk: hanem egész Európa ritkaságának mondhatjuk.

(Kultsár István magyarázatából. Aurora 1822.)

Tihany

Balatonnak tsaknem közepére a természet mintegy tsuda mester-séggel azon félszigetet helyeztette, melly Sz. Tichonról már az első Magyar Században Tihonnak nevezetett.

(Kultsár István magyarázatából. Aurora 1822.)

Csobáncz

Itt látható ifjusága virágában a kegyes Szűz:
kit a szerelem és gonoszság oly korán sírba fektetett.
Mély szomorúság fekszik szelíd képén, mintha kivágyna
az életből, mellyből László elköltözött.

(Kisfaludy S. regéjének képmelléklete. Aurora 1823.)

Aurora nyájas tekintettel s csendes méltósággal szövetneket és Rózsa-füzért tartván kezében, fellebeg a föld felszínére. Ezen allegoria nyelvünk tenyészetét képezi, melly most, fentebb díszre hajnallott.

(Aurora 1823.)

Szőlőtő és kalász, mint földművelésünk példázati
közzül emelkedik fel Magyarország Geniusza és szelíden
bájleplét lebbenti el a szép művészetek: tudniillik költés,
muzsika, és rajzolás geniuszairól.

(Aurora 1824.)

A' Hazai Szeretet

(Aurora 1827.)

Sz-Mihály-hegyi Remete

A kevély, a hálátlan Pethő hidegen távozást int a Hívnek, s keménysége által két öszvehangzó szívet örökre leszakasztott.

(Képmagyarázat Kisfaludy S. regéjéhez. Aurora 1823.)

Viszontlátás

Szóltan egymáshoz forrva állának a hívek, az ég lehajolni látszatott, s magához emelni a boldogokat.

Fe'felé terjesztett karral álla mellettök Tivadar, s a bús világtalan most érzé legfényesebb napját létének.

(Kisfaludy K. elbeszéléséből. Aurora 1824.)

Indulat' hatalma

Lóra az uj sírnál állott s lenge haj fürtjeivel éji szél játszott;
felemelt kezében tör csillogott, mellyet mint egy szabadítót,
mélyen dőfött boldogtalan szívébe.

(Kovácsóczy Mihály elbeszéléséből. Aurora 1824.)

A' Magyar Amazon

„Harczra vitéz hősök kik vagytok, jertek utánam,
Férjfiak asszony után,” és kard felvonva rohantam
A mérgedt sokaság rám czélzó fegyverei ellen.

(Horvát Endre heroidája. Aurora 1825.)

András és Béla

Béla belép. Láng csapja meg fene gyilkosok arczát.
A két jelre mutat, s „válassz” mond Endre, gyanusan
Mozdulván helyiből „Választok bátya” viszonz a
Fejedelem bátran, s Endrének kardja után nyúl.

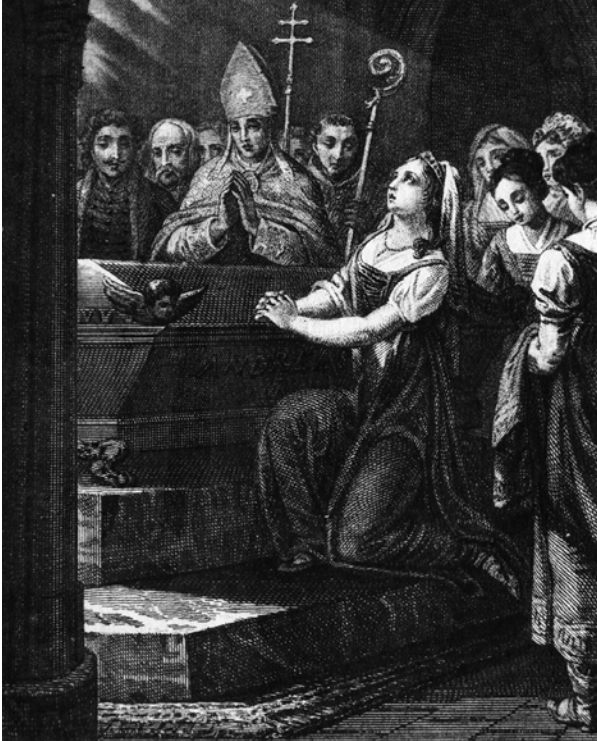
(Vörösmarty verse. Kisfaludy K. rajza. Aurora 1826.)

László Cserhalmon

Még egyszer meghajtja lovát, s keseredve szorítván
A lányt melléhez, legutolsó harcza elől fut.
Mind inkább közelít a zaj. Már méri fejéhez
A kardot László.

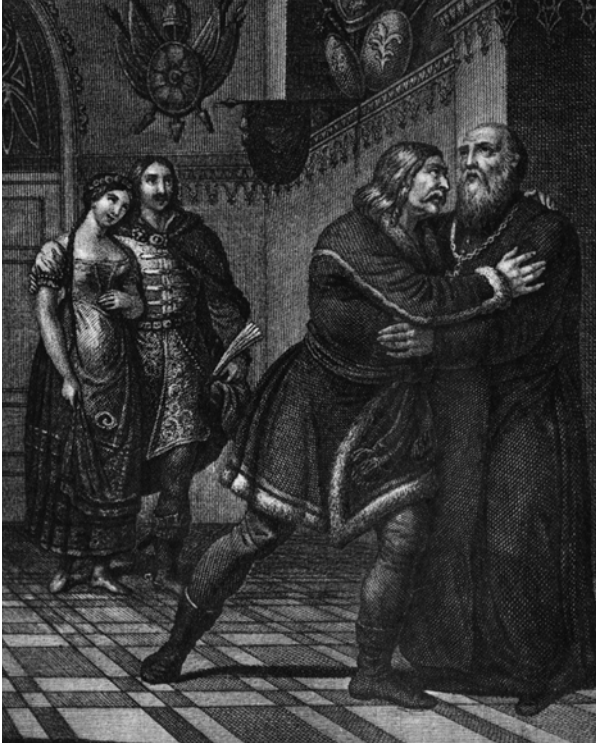
(Vörösmarty verse. Kisfaludy K. rajza. Aurora 1826.)

Erzsébet

Hív leszek én hozzád, ha te bár elhagyatva feledtél:
Csak te lehess boldog, szép haza! szenvedek én.
Ezt rebegé a szűz, nemzője porára borulva
Nagy koronázottink hajdani békehelyén.

(Kisfaludy Károly rajza elégiájához. Aurora 1826.)

Somló

Egymásba áltszakad vala	S egymásra ráborulva
A két agg sziv fájdalma;	Árpád nemes két fija
Egymásba áltömlikvala	Igy siraták Hazájokat,
A két agg sziv siralma	Tégedet, oh Hunnia!

(Kisfaludy S. regéjéhez. Aurora 1823.)

A' Csákányi Vérményekző

Félre rabló! fájdalmában
Így sikolt a hű leány:
Dúltál élted forrásában
S vad kegyelmed még lest hány;

Itt hol áradván testére
Kedvesem gőzölgő vére,
Mellyet ontál oh pogány
Int, hogy induljak nyomán!

(Kölcsey verse. Aurora 1827.)

Zrinyi a' Költő

Néz nyugatra borus szemmel néz vissza keletre
A magyar, elszakadott, testvértelen ága nemének,
Nem leli meg nagyjait nem téged messze ható kéz,
Zrinyi! dicsőségünk, végső daliája nevünknek.

(Vörösmarty verse. Aurora 1829.)

Hollókő

Szívdobogva közeledett az ifjú az ismeretes virág-ágyak felé, hol Idának kedves mulatóhelyét tudá. Ott ült Ida elfogódva titkos érzetektől.

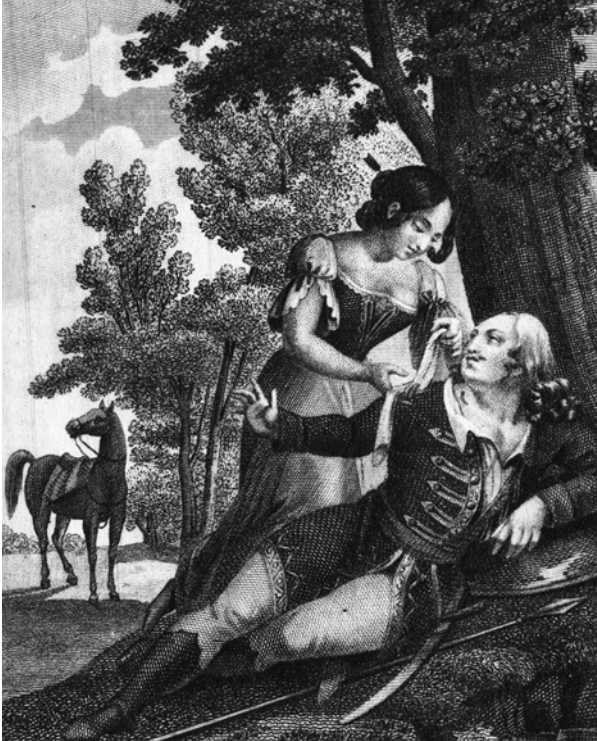
(Kiss Károly elbeszéléséből. Aurora 1827.)

Eprész leány

Most vig dalolással a gyepre pihen,
És illatozó koszorút füz.
Egyszerre kopó rivad, ing a bokor,
Elébe kizörren egy ifju vadász.

(Kisfaludy Károly verse. Aurora 1829.)

Zalán' futása. VI Ének.

„Milly gyenge karok, mely kéz ápolgata engem?
Szép szeméd szemlélem-e, oh deli Hajna s pirosló
Ajkaidat? Vagy az álomnak játéka ez? Ah nem.
Nem játék, te vagy ez, te ölelsz deli lánya Hubának.”

(*Aurora* 1828.)

Szilágyi és Hajmáshy

„Sokáig hős lakodban élj
Óh bajtárs boldogul.
Bűnömmel én itt elveszek;
S honn nóm, fiam busul.”

(Vörösmarty verse. Aurora 1829.)

Toldi

Áll marcona-zordan a cseh Jedek,
Vas karja csörögve a lányra hajol.
S mint vérnep, a fellegek árnya megett,
Ég hős szeme Toldinak a cseh felett.

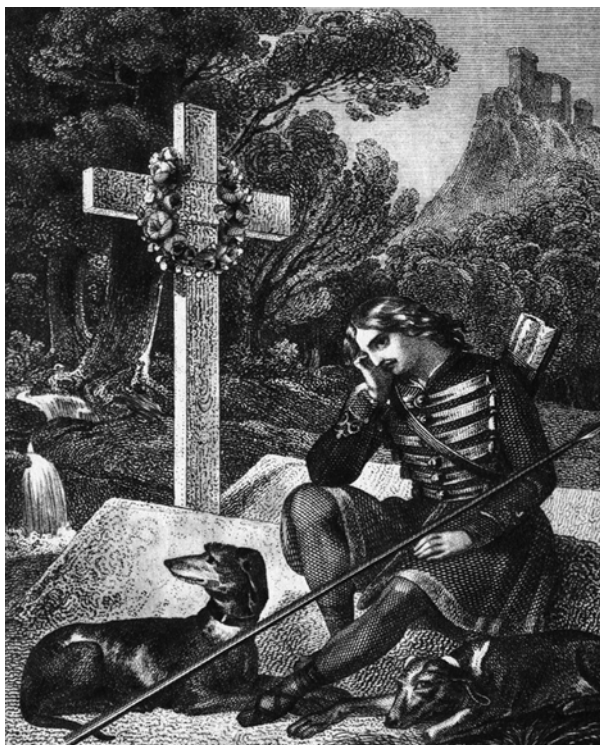
(Vörösmarty verse. Aurora 1830.)

Szegény Tatár!

... jön egy zömök tatár Nem kér soká, felé ugrat,
Szívén zsákmány, szemén tűzár Derékban őt átöleli,
A szép Trézsi kényére hat, Magához lóra emeli.

(Kisfaludy Károly rajza verséhez. Aurora 1831.)

A' szeretők' sírja

A vadász, az ott mereng ő
Elhunyt élete csillagán;
Zúg az erdő, keble zajlik,
Képe zordon s halovány.

(Kisfaludy Károly verse. Aurora 1831.)

A' rom

S mit látott, mi kívánt tüneményt, melly ritka szerencsét!
Állnia gyászdombnál látá völgyi leánykát
Buja siralmában, mint rég vala állni szokása.

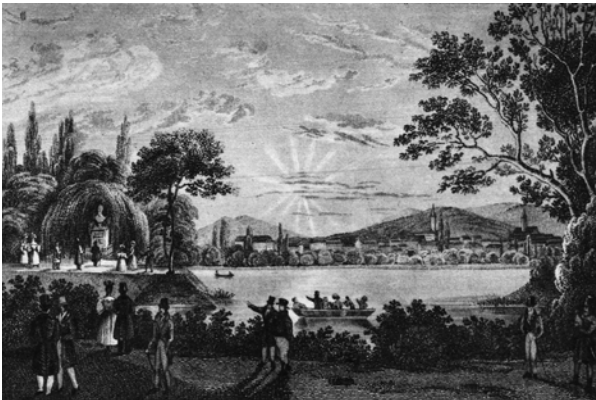
(Vörösmarty verse. Kisfaludy K. rajza. Aurora 1831.)

Róza

Titkos félelem s a szemérem
égi pírja önté el arczait,
szemében csodálat s örömláng
reszketé. Szőke haja
hoszszú fürtökben lengé
körül belső gerjedelemtől
hullámzó kebelét.

(Kisfaludy K. Tihamérjából.
Aurora 1825.)

Kisfaludy Károly' emléke

Adná a magyar hazafiúi buzgalom, hogy szépen gondolt
miv melly hazát, a költőt és művészt egyaránt fogná
dicsőíteni, minél előbb lételt érhetne.

(Aurora 1832.)